

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 228. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167180748016/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

„Jeg troede,“ svarede Poeten, „at min Berjon var lige saa bekyndt, som mit Klob; dersom De ellers ikke har en rent forbandet Smag, saa maa De dog have læst en Del af mine Arbejder med Fornøjelse. Dog, hvad jeg hidtil har skrevet, er kun Bogateller imod de to Arbejder, som jeg nu har under Hænderne. Det første er et Helteedigt om Kærlighedsens Inokulation“

„Et Helteedigt om Kærlighedsens Inokulation!“ raabte den sporede Mand.

„Ja vist, min Ga'!“ svarede Poeten, „og dersom De vil lade Dem inokulere, saa skal jeg indføre Dem deri i en ganske brillant Epilede. Ved et saadant Løfte maa jeg dog vel lige saa let kunne løfte Dem, som man med en Gehejmeraadindes Titel en Gang løftede en Dame til at lade sig operere for Kræft? Hvad Helteediget for Resten angaar, saa er Materiens Betag mig Morgen for, at jeg vinder de tusende Rigsdaler, som er udsat til Premio for et episk Digt. Jeg har lige saa stor Overflodighed baade paa firbenede og tabenede Helte og Helteinder, som Homerus havde paa Guder og Gudinder. Det andet Arbejde, som jeg har under Hænder, og som ikke vil indbringe mig mindre Værd og Bøddel, er en Opera om Kartoffelavlens, hvori jeg bringer Trykkeliet, Høvedet og Trølddoms-Kunsterne til en langt højere Spidse, end nogen af mine Vorgængere, ja end ogsaa Baggesen selv, har bragt det. Tænk en Gang, hvor vidt det gaar; jeg lader et Kor snges af bare Kartoffler, og Skuepladsen forvandles tre Gange i hver Scene. Tror De, mine Herrer! at noget Stykke har vundet mere Applaus, end dette vil vinde? Sagen er kun at saa skal en god Musik hertil. Jeg har vel tænkt paa Kapelmester Schulz, men hans Musik er alt for simpel og naturlig; den giver ingen Støj, og derfor kan jeg ikke bruge den. Det allermest douce Nummer i den hede Opera bliver en Adagio,

10. endog saa Baggesen selv, siger til den ofte omtalte Opera „følger Danse“

som dog maa atkompanieres med Pauker og Trompeter. Dog, jeg finder vel en anden, som sætter mig en Musik, der i Støj og Larm ikke har haft Mage. Naar kan denne Opera er særdig, saa vil jeg oppticere mig til et mere alvorligt Arbejde og begynde paa en bibelsk Tragedie, som kommer til at hedde: Jonas i Hvalfiskens Bug.“

„Disse Arbejder“, sagde min Herre, „ville sikkert bidrage meget til at forjage Mørket fra vores kjære Fædreland“.

„Uopaatvidelig,“ svarede Poeten; „og hvad vil ikke Ublændingen sige, naar de saa slige Bærker overtætte ubi deres Løndes Sprog? Og vil de ikke glæde sig over at erfare, at et Land, som de troede var saa dybt nedjunktet i Barbari og Mørke, har bragt det saa overmaade vidt i Oplysning?“

„Det kan være meget godt, alt, hvad I gode Herrer der snækker om Oplysning,“ sagde en Børggermand, som rejste sig, tog sin Hat og levede sig til at gaa; „men den sanne og bedste Oplysning er, min Sjæl! dog den, at Gaderne holdes lyse om Aftenen, enten saa Maanen skinner eller ikke, for at Folk ikke i Mørket skal rende paa noget af alt det forbandede Kram, som man lader ligge paa Fortovene, og jaaledes brække Arme og Ben. De jordenste Bøgtene, de sjæle Trønnen af Lygterne, som vi Børggerfolk maa betale, og som lade de Folk gaa i Mørket, saa gode som de kan. Vi har desuden her i Danne-mærk den vifselige Vane at være obde med det hore og spar-som med det smaa. Man holder Regning med Maanen, og naar Almanakken lover os, at den skal lyse, saa lader man være at lunde Lygterne, naatet Maanen mange Gange gjør Almanakken til Løgner. Burde derimod ikke Lygterne brænde bestandig om Aftenen og Natten, enten saa Maanen skinner eller ikke? Brandstøffen betaler, min Salighed! nok til Lygterne om Aaret; men jeg kan tænke, vedkommende har sagt ingen No, før end de kan saa den stakkels Rasse til at gaa samme Vej som alle de andre. Derimod skal De se, hvor lyst der er paa Gaderne i England, enten saa Maanen skinner eller ikke.“